

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 670/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, Jászi. O. u. 3, 3600 Ózd, Maďarsko, zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Csákóom, Hviezdoslavova 4, Rožňava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžso 25/2013 z 30. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júla 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti obchodnej spoločnosti Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, Jászi. O. u. 3, 3600 Ózd, Maďarsko (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom

Csákóom, Hviezdoslavova 4, Rožňava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Sžso 25/2013 z 30. septembra 2013 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“ alebo „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne sa v konaní vedenom Krajským súdom v Nitre (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 26 S 14/2012 domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredia Bratislava (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) č. 13682-2/2012-BA z 31. januára 2012. Sociálna poisťovňa označeným rozhodnutím v nepatrnej časti zmenila a v prevyšujúcej časti zamietla odvolanie sťažovateľky a potvrdila rozhodnutie svojej pobočky Topoľčany č. 32062-45/2011-TO z 12. augusta 2011, ktorým bolo rozhodnuté o zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti (ďalej len „povinné poistenie“) A. S. 15. novembra 2007.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 26 S 14/2012 z 29. novembra 2012 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) žalobu sťažovateľky zamietol. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu, a tiež rozhodol, že sťažovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Zastávame rozhodný názor, že Najvyšší súd SR svojim predmetným rozhodnutím a postupom, ktorý mu predchádzal, porušil naše právo na súdnu ochranu podľa čl. 46/1 Ústavy a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6/1 Dohovoru. V tejto súvislosti si dovoľíme namietat' predovšetkým skutočnosť, že Najvyšší súd SR nás ako účastníkov konania neupovedomil o mieste a čase vyhlásenia rozsudku, t. j. odňal nám právo byť prítomným pri verejnom vyhlásení rozsudku porušujúc tým naše právo na verejné

vyhlásenie rozsudku podľa čl. 142/3 Ústavy. Rovnako si dovoľíme ohradiť sa voči skutočnosť, že Najvyšší súd SR v merite veci rozhodol nepredvídateľným, odlišným spôsobom ako v iných konaniach s rovnakými účastníkmi, obdobným skutkovým stavom a totožným právnym problémom, porušujúc tým zásadu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a princíp právnej istoty. ...

Považujeme za potrebné poznamenať, že od začiatku roku 2010 sme boli upovedomení o začatí viacerých správnych konaní (v počte presahujúcom štyridsať) vyvolaných na podnet maďarskej inštitúcie (Országos Egészségbiztosítási Pénztár /OEP/, Nemzetközi és Európai Integrációs Főosztály, Budapešť, t.j. obdoba zdravotnej poisťovne Maďarska), ktoré sa týkali alebo vzniku alebo zániku nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti zamestnancov pridelených našou spoločnosťou ako personálnou agentúrou dočasného zamestnávania na základe zmluvy o dočasnom pridelení našich zamestnancov prijatých v Maďarsku na vykonávanie činností do spoločnosti V., spol. s.r.o., so sídlom.. Na základe uvedeného sa na Najvyššom súde SR viedlo a stále vedie viacero odvolacích konaní, ktoré sa týkajú rovnakých účastníkov, obdobného skutkového stavu (primárny skutkový stav vychádza z posúdenia vzniku, resp. zániku povinného poistenia konkrétneho zamestnanca) a totožného právneho problému (najmä vo vzťahu zistenia rozhodného právneho poriadku), proti rozsudkom súdu I. stupňa, pričom Najvyšší súd SR vo veci posudzovania zániku poistenia k dnešnému dňu najmenej v 17 prípadoch rozhodol spôsobom, že napadnuté rozhodnutia súdu I. stupňa zmenil tak, že rozhodnutia žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Jedná sa napr. o nasledovné právoplatné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR:... rozsudok NS SR z 31. 3. 2014 sp. zn. 7Sžso/11/2013... rozsudok NS SR z 29. 4. 2014 sp. zn. 7Sžso/16/2013... rozsudok NS SR z 12. 11. 2013 sp. zn. 1Sžso/7/2013... rozsudok NS SR z 28. 1. 2014 sp. zn. 1Sžso/15/2013... rozsudok NS SR z 20. 11. 2013 sp. zn. 10Sžso/1/2013... rozsudok NS SR z 24. 9. 2013 sp. zn. 1Sžso/1/2013... rozsudok NS SR z 28. 1.2014 sp. zn. 1Sžso/16/2013... rozsudok NS SR z 18. 12. 2013 sp. zn. 10Sžso/27/2013... rozsudok NS SR z 28. 1. 2014 sp. zn. 1Sžso/28/2013... rozsudok NS SR z 18. 12. 2013 sp. zn. 10Sžso/28/2013... rozsudok NS SR z 30. 10. 2013 sp. zn. 10Sžso/34/2013... rozsudok NS SR z 20. 11. 2013 sp. zn. 10Sžso/11/2013... rozsudok NS SR z 18. 12. 2013 sp. zn. 10Sžso/50/2013... rozsudok NS SR z 12. 11. 2013 sp. zn. 1Sžso/4,5,6/2013... rozsudok NS SR z 20. 11. 2013 sp. zn. 10Sžso/12/2013... rozsudok NS SR

z 20. 11. 2013 sp. zn. 10Sžso/13/2013... rozsudok NS SR z 12. 11. 2013 sp. zn. 1Sžso/10/2013, atď. ...

Citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR pripájame v prílohe tohto podania, pričom osobitne si dovoľujeme poukázať na odôvodnenie rozsudku NS SR z 24. 9. 2013 sp. zn. 1Sžso/1/2013, ktoré považujeme za vysoko presvedčivé, hodné orgánu, ktorý ho vydal.

Za podstatné považujeme to, že všetky vyššie vymenované rozhodnutia vyzneli v konečnom dôsledku v náš prospech. Zjednodušene, v niektorom prípade Najvyšší súd SR ako súd odvolací rozhodnutie súdu I. stupňa, ktorým bolo zrušené rozhodnutie žalovanej potvrdil (napr. rozsudok NS SR z 31. 3. 2014 sp. zn. 7Sžso/11/2013), v inom prípade rozhodnutie súdu I. stupňa, ktorým bola naša žaloba zamietnutá zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie (napr. rozsudok NS SR z 24. 9. 2013 sp. zn. 1Sžso/1/2013, atď.). Výnimku teda tvorí len touto ústavnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, a niekoľko ďalších, ktoré sú taktiež predmetom ústavných sťažností.

Namietajúc porušenie princípu právnej istoty, ktorý je zahrnutý v čl. 1/1 Ústavy a v niekoľkých článkoch Dohovoru, a je jedným zo základných elementov právneho štátu, týmto poukazujeme na rozpornosť a protirečivosť rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, kedy vo viacerých skutkovo obdobných veciach, s totožným právnym problémom a s rovnakými účastníkmi konania rozhodol diametrálne odlišným spôsobom. Výsledok, ku ktorému dospel Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 30. 9. 2013 sp. zn. 4Sžso/25/2013 je v rozpore s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR, na základe ktorých sa dá rozumne a odôvodnene očakávať „úspech“ vo veci a preto predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR považujeme za zásah do nasej právnej istoty.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti takto rozhodol:

„1/ Základné práva spoločnosti Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. 9. 2013 sp. zn. 4Sžso/25/2013, porušené boli.

2/ *Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. 9. 2013 sp. zn. 4Sžo/25/2013 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.*

3/ *Spoločnosti Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság... priznáva finančné zadostučinenie v sume 2.000,- €..., ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

4/ *Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť spoločnosti Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság... trovy konania v sume 340,90 €... do desiatich dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu JUDr. Ladislava Csákóa...“*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Účelom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v prvom rade zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len

vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd považoval za potrebné z hľadiska limitov ústavnej kontroly rozhodnutí všeobecných súdov poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

V súvislosti so skutočnosťou, že sťažnosť sťažovateľky smeruje proti postupu a napadnutému rozsudku najvyššieho súdu vydanému v správnom súdnictve [podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)], je podľa názoru ústavného súdu navyše potrebné pri ich posudzovaní zohľadňovať špecifiká správneho súdnictva. V rámci

správneho súdnictva súdy preskúmavajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP). Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba teda vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (m. m. porovnaj napr. IV. ÚS 428/09).

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Vychádzajúc z uvedených všeobecných východísk ústavný súd pri predbežnom prerokovaní pristúpil k preskúmaniu sťažnostnej argumentácie sťažovateľky, ktorá je vo svojej podstate založená na tvrdeniach, že najvyšší súd:

- vyhlásil napadnuté rozsudky bez toho, aby bola ako účastníčka predvolaná, a o termíne ich vyhlásenia nebola ani iným spôsobom upovedomená (ďalej aj „prvá námietka“),

- v napadnutých konaniach rozhodol *„nepredvídateľným, odlišným spôsobom ako v iných konaniach s rovnakými účastníkmi, obdobným skutkovým stavom a totožným právnym problémom“*, čím mal podľa sťažovateľky porušiť zásadu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a princíp právnej istoty (ďalej aj „druhá námietka“).

K prvej námietke sťažovateľky

Podľa § 250ja ods. 2 OSP odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie veci nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. Ustanovenia § 214 ods. 1, 4 a 5 sa v konaní podľa tejto časti nepoužijú (konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku – Správne súdnictvo, pozn.)

Podľa § 214 ods. 3 OSP ak odvolací súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, upovedomí elektronickými prostriedkami účastníka konania alebo jeho zástupcu, ktorý požiadal o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami (§ 45 ods. 4), o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3.

Podľa § 156 ods. 3 OSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku uviedol, že *„ako odvolací súd... v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 OSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne“* rozhodol napadnutým rozsudkom o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu.

Z predloženej spisovej dokumentácie, príslušnej administratívnej agendy a internetovej stránky zverejňujúcej dátum, čas a miesto pojednávania a verejných vyhlásení rozhodnutí najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že pri rozsudku sp. zn. 4 Sžo 25/2013, ktorý bol verejne vyhlásený 30. septembra 2013, najvyšší súd zabezpečil zverejnenie informácie o mieste a čase jeho verejného vyhlásenia na svojej internetovej stránke 23. septembra 2013, t. j. 7 dní vopred.

Z už uvedeného vyplýva, že najvyšší súd zabezpečil zverejnenie dátumu, času a miesta vyhlásenia napadnutých rozsudkov v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, pričom ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu, t. j. taký, ktorý by nemal oporu v zákone.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej uvádza, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

Skutočnosť, že sa sťažovateľka nedozvedela o mieste, dátume a čase vyhlásenia napadnutého rozsudku, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jej práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru. Navyše, sťažovateľka nevyužila možnosti, ktoré jej na zabezpečenie práv ako účastníčky napadnutých konaní Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach § 44 a § 214 ods. 3 v spojení s § 45 ods. 4 poskytuje.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že prvá námietka sťažovateľky je nedôvodná, a preto sťažnosť v častiach, ktoré sa týkajú tejto námietky, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K druhej námietke sťažovateľky

Druhá námietka sťažovateľky spočíva v jej tvrdení, že najvyšší súd v napadnutom konaní rozhodol „*nepredvídateľným, odlišným spôsobom ako v iných konaniach s rovnakými účastníkmi, obdobným skutkovým stavom a totožným právnym problémom*“, čím mal podľa sťažovateľky porušiť zásadu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a princíp právnej istoty.

Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého rozsudku uvádza:

«... Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení 2. hlavy V. časti OSP o preskúvaní rozhodnutí na základe žaloby sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím alebo postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. ...

Samostatným rozhodnutím č. 32062-45/2011-TO z 12.08.2011 bolo pobočkou žalovaného rozhodnuté o tom, že „pánovi Š. A., občanovi Maďarskej republiky, nar... (ďalej len S. A.), zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 15.11.2007“. Podľa dôvodovej časti rozhodnutia zamestnancovi zanikol uvedeného dňa pracovný pomer na základe ukončenia vyslania firmou pomenovanou ako žalobca, (ďalej len „zamestnávateľ“). V odvolaní proti rozhodnutiu pobočky žalobca namietal, že menovanému (S. A.) nikdy povinné poistenie ani nevzniklo a tým pádom nemohlo ani zaniknúť povinné poistenie. Poukázal na dôvody odvolania podané proti inému rozhodnutiu - a to rozhodnutiu, ktorým bolo rozhodnuté o vzniku poistenia.

... O vzniku povinného poistenia menovaného bolo rozhodnuté rozhodnutím č. 32062-22/2011-TO z 11.08.2011.

Podľa zistenia odvolacieho súdu vo veci odvolania proti rozhodnutiu o vzniku poistenia bolo vedené samostatné konanie, odvolací súd však nemá poznatky, či bola podaná samostatne žaloba o preskúmanie právoplatného rozhodnutia o vzniku poistenia.

Odvolací súd ďalej konštatoval, že v žalobe podanej proti právoplatnému rozhodnutiu o zániku poistenia žalobca dôvodil tým, že menovanému S. A. nikdy nevzniklo na území SR povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné

poistenie v nezamestnanosti a preto ani zaniknúť nemohlo. Argumentácia použitá v žalobe je založená na tvrdení žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci v konaní o vzniku poistenia s tým, že žalobca svoje odvodové povinnosti riadne plnil voči OEP (obdobu zdravotnej poisťovne v Maďarsku) a odvody v SR by boli duplicitné.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatoval, že zo žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného nevyplývajú skutkové a ani právne tvrdenia o ukrátení žalobcu na jeho subjektívnych právach tým, že žalovaný rozhodol o zániku povinného poistenia zamestnanca žalobcu S. A. Žaloba neobsahuje tvrdenia o ukrátení žalobcu na jeho subjektívnych právach ani ako zamestnávateľa. Dôvody žalobcu v danej veci neboli v príčinnej súvislosti s dôvodmi, ktoré by boli spôsobilé privodiť zrušenie rozhodnutia žalovaného o zániku poistenia. Takým dôvodom by bolo napríklad uvedenie iného dátumu ukončenia výkonu pracovnej činnosti S. A. v SR? prípadne aj zistenie, že povinné poistenie nevzniklo, pokiaľ by správny súd posudzoval zákonnosť rozhodnutia o vzniku povinného poistenia len ako podkladového rozhodnutia (§ 245 ods. 1 OSP). Odvolací súd však poznamenáva, že rozhodnutie o vzniku povinného poistenia môže byť predmetom samostatného konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, preto sa s dôvodmi žalobcu, ktoré smerovali k posúdeniu tejto otázky (vzniku povinného poistenia) v konaní o zániku povinného poistenia nemohol súd ako s prejudiciálnou otázkou zaoberať. Iné dôvody nezákonnosti rozhodnutia, ani procesné, ktoré by mali vplyv na zákonnosť rozhodnutia, v žalobe uvedené neboli. rovnako ako neboli uvedené tvrdenia o ukrátení na právach žalobcu.

Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca sám mal a mohol osvedčiť súvislosť dvoch konaní týkajúcich sa tej istej osoby a žiadať spojenie oboch vecí na spoločné prejednanie už v odvolacom konaní, resp. podať spoločnú žalobu. Odvolací súd súčasne vytyka aj žalovanému vedenie dvoch samostatných konaní o vzniku a zániku povinného poistenia: keďže obe začali až po ukončení pracovnej činnosti S. A. v SR. Úlohou krajského súdu pritom nebolo, aby zisťoval existenciu a spároval jednotlivé konania o vzniku a zániku povinného poistenia tých istých osôb, i keď tak mohlo vzniknúť nebezpečenstvo nekonzistentného rozhodovania v rôznom čase a v rôznych senátoch.

Odvolací súd poukazuje na to, že zamietnutie žaloby o preskúmanie rozhodnutia o zániku povinného poistenia neznižuje mieru súdnej ochrany žalobcu. V prípade úspechu

žalobcu v konaní o vzniku povinného poistenia by sa totiž rozhodnutie o jeho zániku bez ďalšieho stalo ničotným právnym aktom. V opačnom prípade, pokiaľ by aj bol právoplatným rozhodnutím vyslovený vznik povinného poistenia, vzhľadom na postoje žalobcu k predmetu sporu, nie je rozhodnutie o zániku povinného poistenia objektívne v rozpore s jeho prezentovanými záujmami, keďže žalobca netvrdil a ani nemôže tvrdiť ukrátenie na svojich subjektívnych právach rozhodnutím o zániku povinného poistenia. Z dôvodov uvedených v žalobe, (ktoré sa týkali, ako už bolo uvedené, skutkových okolností a právneho posúdenia vzniku povinného poistenia), nebolo podľa názoru odvolacieho súdu preskúmané rozhodnutie o zániku povinného poistenia v rozpore so zákonom, resp. medzinárodnou zmluvou, pretože skutková okolnosť ukončenia výkonu pracovnej činnosti S. A. v SR ku dňu 15.11.2007 (a tým aj prípadného zániku povinného poistenia, ak by sa preukázali skutkové a právne dôvody jeho vzniku), nebola spochybnená.

Odvolací súd je toho názoru, že dôvody rozhodnutia krajského súdu sa rovnako ako rozhodnutie žalovaného a samotná žaloba, nevzťahujú k predmetu rozhodnutia o zániku povinného poistenia, ktoré bolo predmetom tohto prebiehajúceho konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Preto ani výrok rozsudku, ktorým bolo zrušené rozhodnutie odporkyne nie je vecne správny a preto ho odvolací súd zmenil a žalobu zamietol. Tvrdenie o ukrátení na právach je podľa § 247 ods. 1 OSP podmienkou konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, také tvrdenie... vo vzťahu k preskúmanému rozhodnutiu odvolací súd v konaní nezistil.»

Ústavný súd zistil, že vo všetkých veciach vedených najvyšším súdom, v ktorých ide o spory medzi sťažovateľkou a Sociálnou poisťovňou, sa preskúmajú správne rozhodnutia týkajúce sa vzniku alebo zániku povinného poistenia jednotlivých fyzických osôb, zamestnancov sťažovateľky, poskytnutých na výkon práce inej slovenskej obchodnej spoločnosti na základe zmlúv o dočasnom pridelení pracovníkov.

Sťažovateľka vo veciach vedených najvyšším súdom, ktorých predmetom je (bolo) preskúmanie zániku povinného poistenia, ako aj v konaniach, ktorých predmetom je (bolo) preskúmanie vzniku povinného poistenia, argumentuje tvrdením o nesprávnom právnom posúdení veci v konaní o vzniku povinného poistenia, pričom podľa jej názoru

príslušným zamestnancom nevzniklo povinné poistenie v Slovenskej republike, pretože ako ich zamestnávateľka si plnila voči nim svoje odvodové povinnosti v Maďarsku.

Ústavný súd z konania vedeného pod sp. zn. II. ÚS 563/2014 zistil, že „... *senát 4 S najvyššieho súdu rozhodoval meritórne zhodne vo vzťahu k vzniku povinného poistenia poskytnutých zamestnancov a ustáleným spôsobom, napr. sp. zn. 4 Sžso/15/2013, sp. zn. 4 Sžso/16/2013 a sp. zn. 4 Sžso/17/2013, všetky z 30. 09. 2013...*“, a zároveň rozhodoval meritórne zhodne vo vzťahu k zániku povinného poistenia poskytnutých zamestnancov v rozhodnutiach sp. zn. 4 Sžso 18/2013 z 30. septembra 2013, sp. zn. 4 Sžso 14/2013 z 30. septembra 2013 a sp. zn. 4 Sžso 32/2013 zo 17. októbra 2013 (uvedené rozhodnutia sťažovateľka namietala v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 563/2014), ako aj v napadnutom rozsudku.

V posudzovanom konaní bolo predmetom súdneho prieskumu rozhodnutie o zániku povinného poistenia zamestnanca poskytnutého na výkon práce, pričom najvyšší súd v posudzovanom prípade nezistil dôvod na samostatné preskúmanie rozhodnutia o zániku povinného poistenia, keďže otázku jeho vzniku nemohol riešiť ako prejudiciálnu otázku, lebo táto sama osebe bola predmetom samostatného administratívneho konania a následne sa stala aj predmetom samostatného súdneho konania. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu bol postavený na inom argumentačnom základe (bez meritórnych právnych záverov k otázke vzniku povinného poistenia) ako ostatné sťažovateľkou označené rozhodnutia najvyššieho súdu (iných senátov ako 4 S). V súvislosti s druhou námietkou sťažovateľky preto ústavný súd uvádza, že sa nestotožňuje s jej tvrdením o totožnosti napadnutého rozsudku a rozhodnutí, ktoré v sťažnosti uvádza na podporu svojho názoru o porušení „*zásady predvídateľnosti súdnych rozhodnutí*“ najvyšším súdom.

Podľa názoru ústavného súdu medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu v časti týkajúcej sa druhej námietky a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom

prerokovaní odmietol aj tú časť sťažnosti sťažovateľky, ktorá sa týka jej druhej námietky, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2014